

Verder bouwen aan AI-geletterdheid

10 december 2025

Directie Coördinatie Algoritmes

AP

bescherming in een
digitale wereld

Agenda

- ❖ Introductie
- ❖ Definitie AI-Geletterdheid & Europese ontwikkelingen
- ❖ Belang van AI-Geletterdheid
- ❖ Verder bouwen aan AI-geletterdheid

Even kennis maken

Directie Coördinatie Algoritmes (DCA)

Focus op fundamentele
waarden en
grondrechten

Monitoring, guidance,
coördinatie en
samenwerking

Vorbereiding toezicht
AI Verordening

Interdisciplinair
team

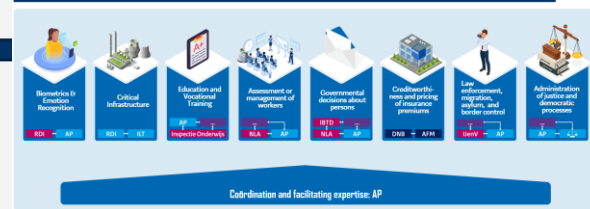
AI & Algorithmic Risks Report Netherlands

Edition 3, summer 2024

Autoriteit Persoonsgegevens | Department for the Coordination of Algorithmic Oversight (DCA)
Periodic insight into risks and effects of the
use of AI and algorithms in the Netherlands

AUTORITEIT
PERSOONSGEVOEGENS

Supervision on high-risk AI-systems (Annex III)

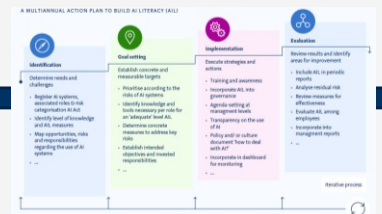

AI systems for emotion recognition in the areas of workplace or education institutions

Prohibition in EU Regulation 2024/1689 (AI Act)

Autoriteit Persoonsgegevens (DCA) | Department for the Coordination of Algorithmic Oversight (DCA)

Proposal Dutch AIA 'regulatory sandbox'

Get started with AI
literacy

The background of the top half of the slide is a light blue color with a repeating pattern of small, isometric blue icons. Each icon represents a computer chip with the letters 'AI' in white on its surface.

Definitie AI-geletterdheid

AP

bescherming in een
digitale wereld

Overzicht Europese ontwikkelingen

Artikel 4 AIV

Wetgeving

Vereist dat organisaties ervoor zorgen dat hun werknemers voldoende AI-geletterd zijn. Bij de inzet of het gebruik van AI-systemen moet betrokken personeel beschikken over de vaardigheden, kennis en het begrip die nodig zijn om effectief met AI te kunnen werken

Living repository

Praktijkvoorbeelden

De EU AI Office heeft een aantal van de bestaande praktijken van de betrokken organisaties bij het AI-pact verzameld om een levend archief te creëren met voorbeelden van bestaande praktijken op het gebied van AI-geletterdheid

Q&A

Verduidelijking

FAQ over het definiëren van AI-geletterdheid, (naleving van artikel 4, handhaving, de aanpak van het AI-bureau voor AI-geletterdheid en andere nuttige bronnen

Omnibus

Voorstel

Op 19 november 2025 publiceerde de Europese Commissie haar voorstel ter versimpeling van de AI Act.

AI-verordening: artikel 4

Aanbieders en gebruiksverantwoordelijken van AI-systemen nemen maatregelen om, zoveel als mogelijk, te zorgen voor een toereikend niveau van AI-geletterdheid bij hun personeel en andere personen die namens hen AI-systemen exploiteren en gebruiken, en houden daarbij rekening met hun technische kennis, ervaring, onderwijs en opleiding en de context waarin de AI-systemen zullen worden gebruikt, evenals met de personen of groepen personen ten aanzien van wie de AI-systemen zullen worden gebruikt.

AI-verordening: artikel 4

- + Geen 'one-size-fits all'
- + Technische, sociale, ethische en praktische aspecten

- + Wat voldoende is, wordt niet voorgeschreven door de wet

- + Kennis
- + Vaardigheden
- + Begrip

Aanbieders en gebruiksverantwoordelijken van AI-systemen nemen maatregelen om, zoveel als mogelijk, te zorgen voor een toereikend niveau van AI-geletterdheid bij hun personeel en andere personen die namens hen AI-systemen exploiteren en gebruiken, en houden daarbij rekening met hun technische kennis, ervaring, onderwijs en opleiding en de context waarin de AI-systemen zullen worden gebruikt, evenals met de personen of groepen personen ten aanzien van wie de AI-systemen zullen worden gebruikt.

- + Vaardigheden en kennis verschillen per sector en situatie

- + Afhankelijk van de beschikbare middelen

- + Alle relevante actoren in de AI-waardeketen

- + Actor: rol en kennis van een werknemer met betrekking tot het AI-systeem
- + Risico: rekening houdend met rechten en plichten AI-wet

Q&A EU Commissie

Scope & definitie

- Alle aanbieders en gebruikers
- Niet alleen eigen personeel, ook klanten & service providers
- Geïnformeerd handelen & bewustwording
- Geen verplichting om te meten

Minimale inhoud AI-G

- Algemeen begrip van AI
- Overweeg de rol en het risico van het AI-systeem
- Bouw acties op voorgaande analyse en overweeg: (i) verschil in kennis en vaardigheden, (ii) context, sector, persoon, kennisniveau

Naleving & handhaving

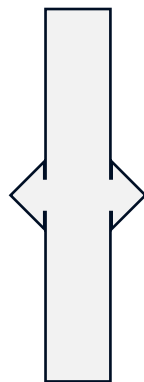

- Geen specifiek format/training
- Geen noodzaak voor certificeringen, wel interne registratie
- Toezicht bij nationale MSA's, bij handhaving is de proportionele aanpak gebaseerd op individuele aard, ernst intentie

Digitale Omnibus – AIG

Voorstel: Verantwoordelijkheid voor AI-geletterdheid bij de Commissie en Lidstaten

- ❖ **Waarom:** Verlichting van *regulatory burden* en om rechtsonzekerheid tegen te gaan
- ❖ **Voor hoog risico AI:** verplichtingen voldoende kennis en vaardigheden blijven beperkt gelden voor providers en deployers i.c.m. menselijk toezicht
- ❖ **Buiten hoog risico AI:** neemt de verplichting en *incentive* weg
- ❖ **Proces:** Europees parlement en Europese Raad moeten het voorstel nog goedkeuren

“The Commission and Member States shall encourage providers and deployers of AI systems to take measures to ensure a *sufficient level* of AI literacy of their staff and other persons dealing with the operation and use of AI systems on their behalf, taking into account their technical knowledge, experience, level of education and training and the context the AI systems are to be used in, and considering the persons or groups of persons on whom the AI systems are to be used.”

AI-geletterdheid in Nederlandse context

De Nationale AI Cursus

Werk hier aan je AI-Geletterdheid!

AI wordt steeds belangrijker. Goed om je daarin te verdiepen. De Nationale AI-Cursus is een gratis platform waarop je diverse cursussen kunt volgen, gewoon in je eigen tijd! Druk op deze knop voor de basiscursus, of selecteer een verdiepende cursus hieronder.

2025 →

Een toenemende aandacht voor het thema AI-geletterdheid én digitale geletterdheid

10 december 2025

The background of the slide is a light blue color with a repeating pattern of blue, isometric AI chips. Each chip is square with rounded corners and has the letters 'AI' in white on its top surface. The chips are arranged in a staggered grid pattern, creating a sense of depth and repetition.

Waarom is AI-geletterdheid belangrijk?

AP

bescherming in een
digitale wereld

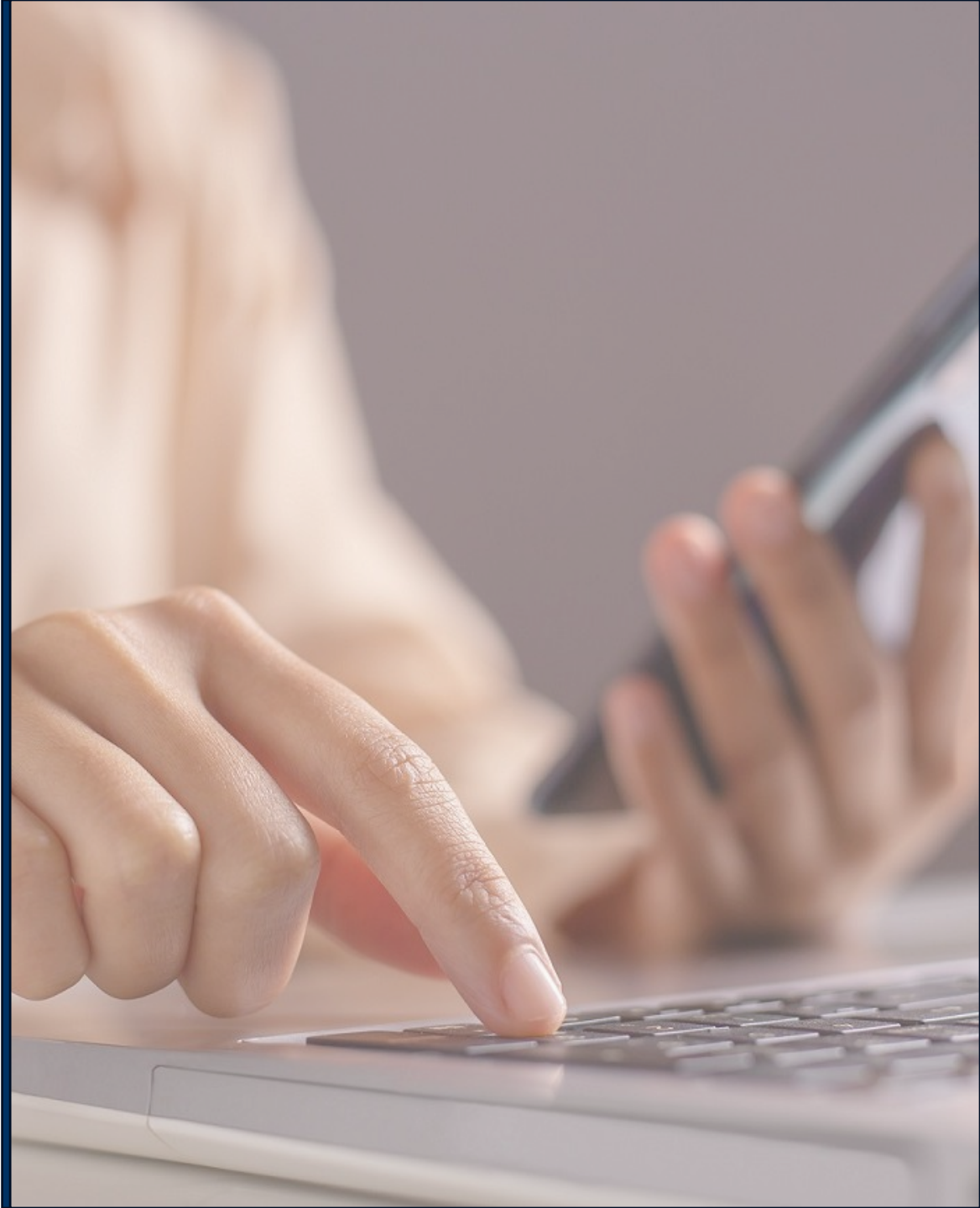
Casus 1

Advocaat Sonja gebruikt ChatGPT al maanden voor haar werk. Het helpt haar met contractclausules, samenvattingen, en onderzoek. Ze weet dat ze kritisch moet zijn, maar het klopt eigenlijk altijd. En het past goed, want haar kantoor verwacht dat ze door AI 30% meer efficiënt werkt.

Dus wanneer ze op het laatste moment nog onderbouwing nodig heeft voor een pleidooi, vraagt ze ChatGPT om jurisprudentie.

De volgende dag in de rechtszaal blijkt de jurisprudentie niet te bestaan.

Wat kan AI-geletterdheid hier betekenen?

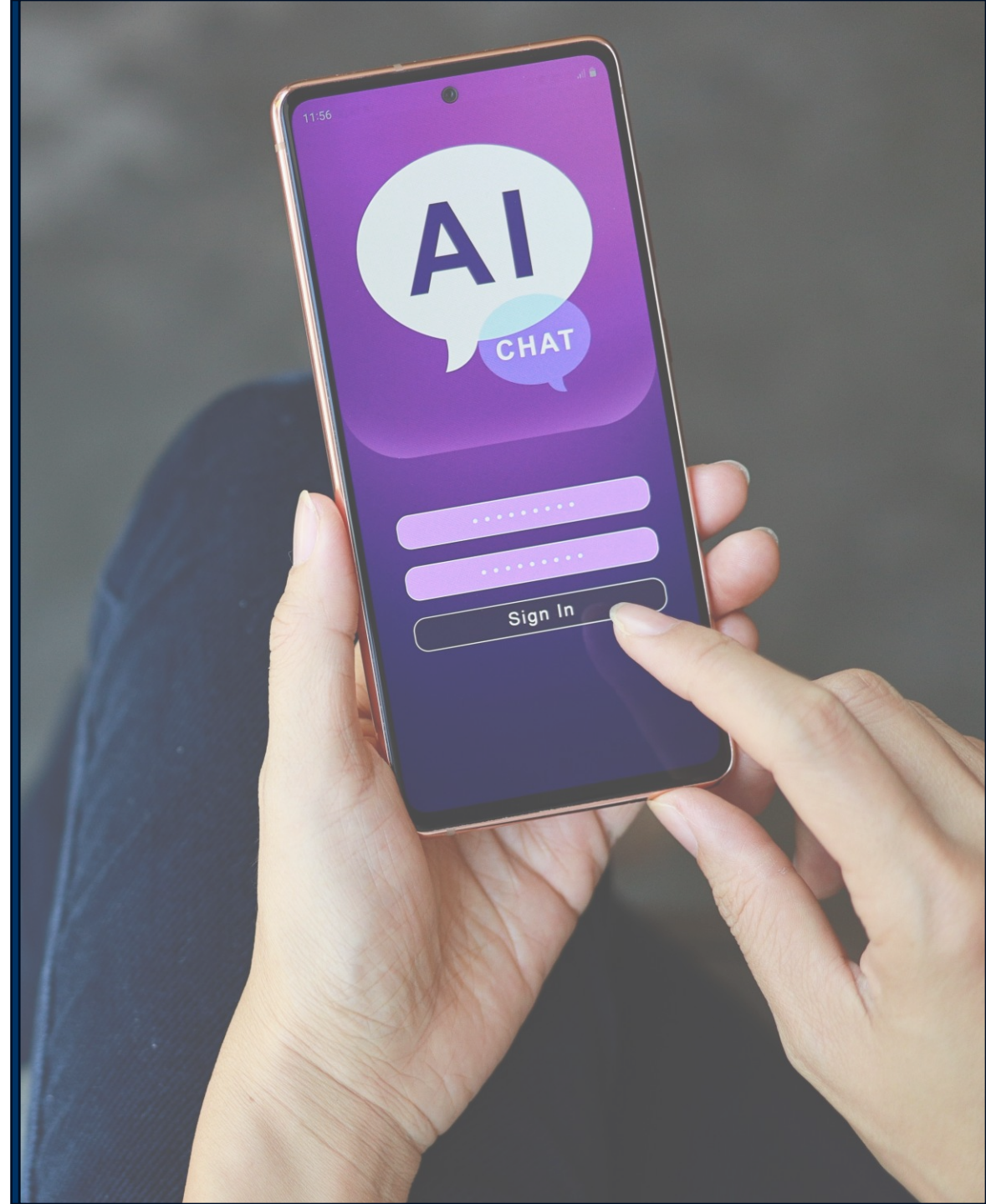

Casus 2

De directie van een verzekeraar besluit om een AI-chatbot in te zetten voor klantvragen over polisvoorwaarden. Ze zien de business case: lagere kosten, 24/7 beschikbaarheid, schaalbaarheid. De technische details laten ze aan de IT-afdeling.

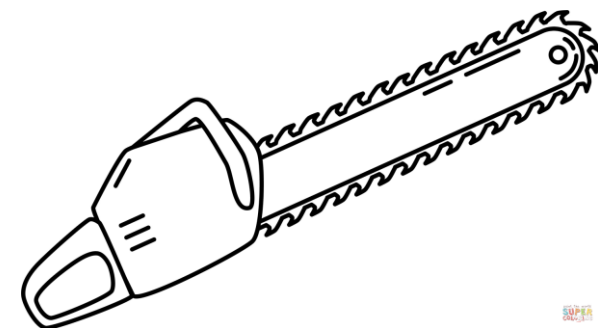
Wanneer de chatbot een klant verkeerd informeert over de dekking van een verzekering — met financiële schade tot gevolg — blijkt het bestuur niet op de hoogte te zijn de mogelijke scenario's.

Wat kan AI-geletterdheid hier betekenen?

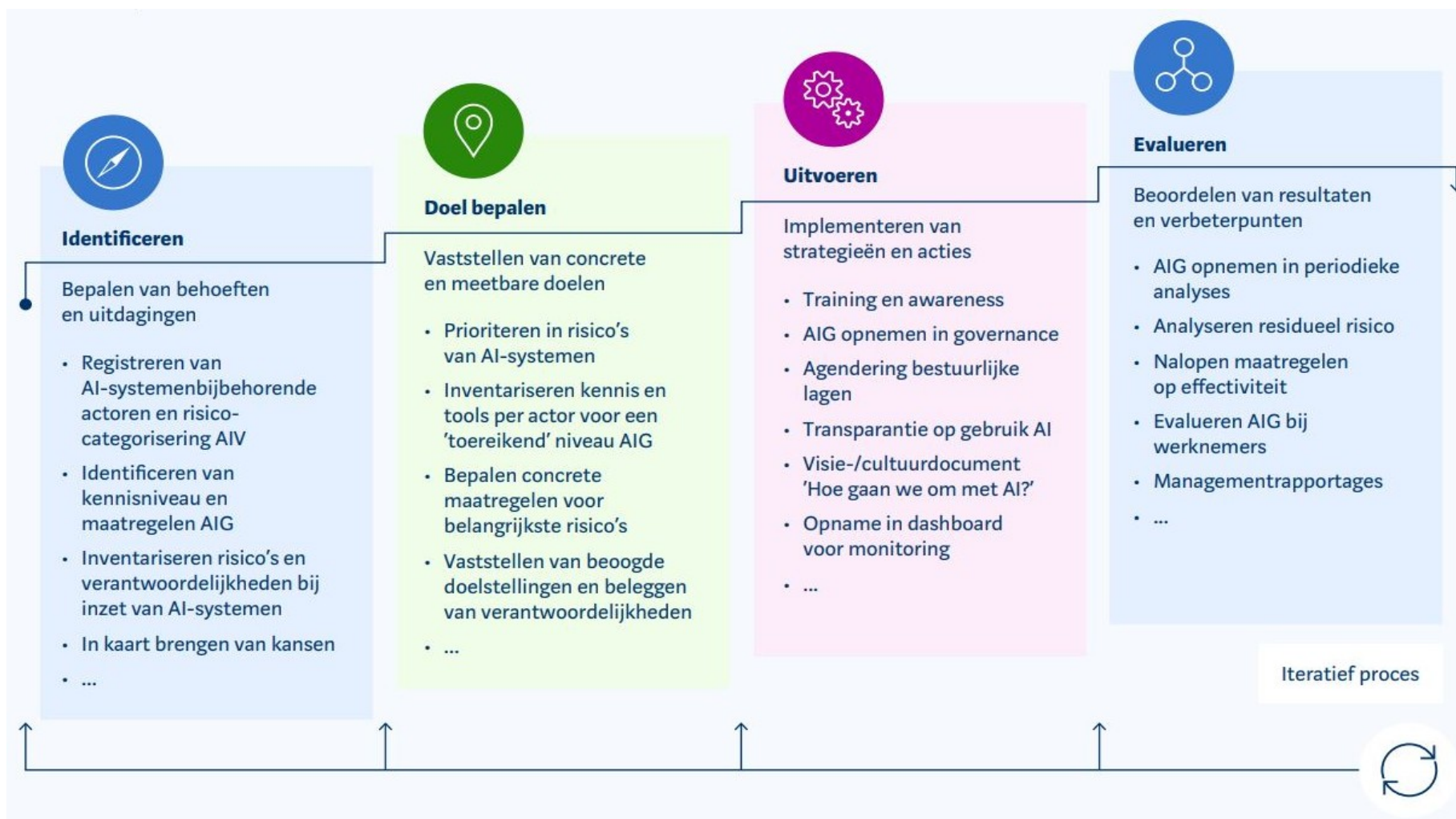
Waarom is AI-geletterdheid belangrijk

- ❖ **AI-geletterdheid** een kernvoorwaarde voor **verantwoorde AI** en algoritmes
- ❖ Het stelt organisaties in staat om de **kansen van innovatieve technologie optimaal** te benutten, de impact van een systeem goed in te schatten
- ❖ AI-geletterdheid gaat om het kunnen maken van **geïnformeerde beslissingen**
- ❖ Betrokken personen moeten **de juiste kennis** hebben die nodig is om de risico's te herkennen en mitigeren

Verder bouwen aan AI-geletterdheid

OKTOBER 2025
2^e HANDREIKING

Meerjarig actieplan voor AI-geletterdheid

Randvoorwaarden:

- Bestuurlijk vastleggen
- Budget
- Toewijzen verantwoordelijkheid voor uitvoering actieplan
- Periodieke rapportage en monitoring voortgang

Inventarisatie verschillende actore

Voorbeeld van AI-Geletterdheid aanpa

Casus 1

Machinebouwbedrijf (ca. 240 werknemers)

Verantwoordelijkheid: Werkgroep beleid (bijeenkomsten bijwonen)

Training:

- Kennissessie over AI - 20 % van het bedrijf aanwezig, hoofdzakelijk leidinggevende en enkele afgevaardigden per afdeling.
- Workshop om tot een tweetal meest kansrijke toepassingen te komen > twee toepassingen worden m.b.v. externe partij gerealiseerd
- Pilot: MS Copilot geïnstalleerd bij aantal medewerkers om use cases uit te proberen

Beleid: bedrijfsbeleid op AI op het Intranet met korte E-learning.

Inventarisatie: managers geven input voor (>50) mogelijke toepassingen van AI-tools binnen de organisatie.

Casus 2

Overheidsinstantie

Verantwoordelijkheid: benoemen AI-officer als vraagbaak voor de organisatie, met o.a. vergroten AI-geletterdheid in het werkpakket

Training:

- AI-training gevolgd door brede groep collega's;
- Online workshop voor de hele organisatie over het gebruik en do's en don'ts van generatieve AI;

Beleid: Richtlijnen in ontwikkeling voor gebruik van generatieve AI

Kaders: In het datalab zijn AI-toepassingen en kaders ontwikkeld; onderdeel van het werk van het lab is het begeleiden van medewerkers met de toepassingen in pilots.

Afsluiting

- ❖ We zien dat veel al veel organisaties AI-geletterdheid **op de radar** hebben en initiatieven nemen om eraan te werken.
- ❖ Ad-hoc maatregelen blijken niet voldoende, **structurele borging** van de aanpak in de organisatie is essentieel
- ❖ Het organisatie-bewustzijn over AI-geletterdheid groeit, echter **enthousiasmeren** van werknemers **is een uitdaging**
- ❖ De constante en snelle ontwikkeling van AI-toepassingen vergt een **continue inspanning** om AI-geletterdheid op niveau te houden.
- ❖ De AP vindt AI-geletterdheid essentieel voor de verantwoorde inzet van AI en blijft actief op dit thema

AP

| bescherming in een
digitale wereld